Tirsdag den 22. november 2022

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

BESLUTNINGER OG RESOLUTIONER

EUROPA-PARLAMENTET

P9_TA(2022)0400

Lånestrategi til finansiering af NextGenerationEU

Europa-Parlamentets beslutning af 22. november 2022 om gennemførelsen af låntagningsstrategien til finansiering af Next Generation EU, Unionens genopretningsinstrument (2021/2076(INI))

(2023/C 167/01)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til artikel 5, stk. 3, i Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2020/2053 af 14. december 2020 om ordningen for Den Europæiske Unions egne indtægter [1] (afgørelsen om egne indtægter),

— der henviser til Rådets forordning (EU) 2020/2094 af 14. december 2020 om oprettelse af et EU-genopretningsinstrument til støtte for genopretningen efter covid-19-krisen [2],

— der henviser til den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan for indførelse af nye egne indtægter [3],

— der henviser til Rådets forordning (EU, Euratom) 2020/2093 af 17. december 2020 om fastlæggelse af den flerårige finansielle ramme for årene 2021-2027 [4], herunder de fælles og ensidige erklæringer, der er vedtaget som en del af den flerårige finansielle ramme (FFR),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 14. april 2021 om en ny finansieringsstrategi til finansiering af NextGenerationEU (COM(2021)0250),

— der henviser til Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om ændring af afgørelsen om egne indtægter (COM(2021)0570),

— der henviser til Kommissionens meddelelse af 11. december 2019 om den europæiske grønne pagt (COM(2019)0640) og Parlamentets beslutning af 15. januar 2020 herom [5],

— der henviser til forretningsordenens artikel 54 og til artikel 1, stk. 1, litra e), i og bilag 3 til afgørelse truffet af Formandskonferencen den 12. december 2002 om proceduren for tilladelse til at udarbejde initiativbetænkninger,

— der henviser til betænkning fra Budgetudvalget (A9-0250/2022),

---

[1] EUT L 424 af 15.12.2020, s. 1.
[2] EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 23.
[3] EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28.
[4] EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 11.
[5] EUT C 270 af 7.7.2021, s. 2.

A. der henviser til, at afgørelsen om egne indtægter giver Kommissionen beføjelse til i perioden 2021 og 2026 at låne midler på op til 750 mia. EUR i 2018-priser på kapitalmarkederne på vegne af Unionen med det ene formål at imødegå konsekvenserne af covid-19-krisen gennem NextGenerationEU (NGEU), som er EU's genopretningsinstrument; der henviser til, at 360 mia. EUR i 2018-priser kan anvendes til at yde lån til medlemsstaterne, og at 390 mia. EUR kan anvendes direkte til EU's udgifter;

B. der henviser til, at tilbagebetalingen af de lånte midler og de tilhørende renter skal afholdes af Unionens budget og planlægges på en sådan måde, at der sikres en stabil og forudsigelig nedbringelse af forpligtelserne indtil senest den 31. december 2058: der henviser til, at lofterne for egne indtægter er blevet forhøjet med 0,6 % for at dække alle Unionens forpligtelser som følge af låntagning inden for rammerne af NGEU;

C. der henviser til, at Parlamentet, Rådet og Kommissionen vedtog en juridisk bindende køreplan for indførelsen af nye egne indtægter med henblik på at generere tilstrækkelige midler til at dække de forventede udgifter i forbindelse med tilbagebetalingen af de lånte midler inden for rammerne af NGEU, således at der ikke er behov for at reducere finansieringen af EU-programmer og -foranstaltninger;

D. der henviser til, at Kommissionen i henhold til afgørelsen om egne indtægter regelmæssigt skal underrette Parlamentet og Rådet fuldt ud om alle aspekter af sin gældsforvaltningsstrategi, herunder en udstedelsestidsplan med forventede udstedelsesdatoer og -mængder for det kommende år og en plan for forventede afdrags- og rentebetalinger;

E. der henviser til, at det samlede beløb, der er programmeret til NGEU, og betalingen af periodisk kuponrente og indløsning på forfaldsdatoen (tilbagebetalingsomkostningerne inden for rammerne af EURI) er blevet fastsat til 14,7 mia. EUR for perioden 2021-2027;

Begrundelse for låntagning inden for rammerne af NextGenerationEU

1. understreger, at NGEU er det største fælles EU-låneprogram og det første, som ikke kun yder lån til medlemsstaterne, men også finansierer direkte udgifter fra Unionens budget, der er indlejret i egentlige EU-programmer og -politikker; understreger, at fælles EU-gæld, der forvaltes af Kommissionen, øger størrelsen, virkningen og merværdien af Unionens budget og dermed støtter genopretningen efter covid-19 og opfylder EU's langsigtede prioriteter, især i forbindelse med den grønne og digitale omstilling;

2. påpeger, at NGEU-låneprogrammet med en gennemsnitlig årlig låntagning på 150 mia. EUR frem til 2026 gør Unionen til en central aktør på de finansielle markeder, bringer den på lige fod med andre store europæiske statslige udstedere og gør den til den største overnationale udsteder og den største udsteder af grønne obligationer;

3. understreger, at låntagningsstrategiens succes vil blive bedømt på dens evne til at rejse de midler, der er nødvendige for gennemførelsen af NGEU på kapitalmarkederne på en rettidig og relativt omkostningseffektiv måde, og til senest i 2058 at tilbagebetale gælden på baggrund af en profil, der er både jævnlig og forudsigelig, uden at fortrænge etablerede programudgifter under FFR-lofterne og bringe fremtidig EU-indsats i fare; understreger, at EU's udstedelse ikke bør påvirke lånevilkårene for andre europæiske udstedere og endda bør spille en positiv rolle på kapitalmarkederne, navnlig ved at imødekomme investorernes efterspørgsel efter eurodenominerede aktiver og nye produkter såsom grønne obligationer;

Beskrivelse og vurdering af den nuværende status for NextGenerationEU-låntagningsstrategien

4. bemærker, at Kommissionen har udviklet og indført et nyt og stort finansieringsprogram og opbygget sin gældsforvaltningskapacitet hurtigt og effektivt; glæder sig over det forhold, at udstedelser er forløbet i et støt tempo siden de første udstedelser i 2021, og at alle har været stærkt overtegnede, hvilket afslører stor investorinteresse og gør det muligt for Kommissionen at opfylde sine finansieringsmål; bemærker med tilfredshed, at EU-produkter, i overensstemmelse med Unionens AAA-rating, er blevet handlet til attraktive rentesatser på lige fod med andre store europæiske og overnationale udstedere;

5. anerkender, at den finansieringsstrategi, som Kommissionen har vedtaget, er diversificeret og tilbyder en bred vifte af produkter (obligationer og veksler) og løbetider (fra tre måneder til 30 år) gennem forskellige udstedelsesmetoder (syndikerede transaktioner og auktioner) efter en regelmæssig tidsplan;

6. noterer sig Kommissionens beslutning om at forlade sig på et stort net af primary dealere, som udgør vigtige partnere med hensyn til at sikre velfungerende primære og sekundære markeder og rapportere til Kommissionen om markedsvilkårene; minder Kommissionen om betydningen af at sikre, at bankerne opfylder deres retlige krav, og af at søge en bedre geografisk balance både med hensyn til medlemskab af netværket af primary dealere og den ledende rolle, som syndikerede transaktioner spiller; opfordrer Kommissionen til at sikre, at medlemmerne af nettet af primary dealere har tilstrækkelige incitamenter og forpligtelser til at spille deres rolle;

7. noterer sig de årlige lånebeslutninger og finansieringsplaner, som Kommissionen hidtil har offentliggjort; understreger, at gennemsigtighed med hensyn til Kommissionens låntagningsstrategi og -transaktioner er afgørende for at opnå en vellykket samordning med andre markedsaktører og for at sikre ansvarlighed, især over for Parlamentet, samt bevidsthed og ejerskab blandt beslutningstagere og den brede offentlighed; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til hurtigt og systematisk at underrette Parlamentet ved at tilvejebringe opdelte data om alle gebyrer, der er påløbet i forbindelse med udstedelse af EU-gæld, herunder Kommissionens gebyrer til EURI som administrative omkostninger samt de omkostninger, som medlemsstaterne pådrager sig, når de optager lån under genopretnings- og resiliensfaciliteten;

8. bemærker, at Kommissionen i overensstemmelse med den årlige lånebeslutning og de halvårlige finansieringsplaner havde rejst mere end 113 mia. EUR på de finansielle markeder fra juni 2021, herunder 23 mia. EUR i form af grønne obligationer og obligationer med kort-, mellem- og langfristede løbetider; noterer sig de oplysninger, der er givet med hensyn til fordelingen af investortype og geografisk fordeling; opfordrer til fortsat gennemsigtig kommunikation om udviklingen i obligationsauktioner og syndikeringer;

Potentielle positive virkninger og udfordringer af låntagning inden for rammerne af NextGenerationEU

9. mener, at NGEU ved at gøre Unionen til en af de største obligationsudstedere i Europa kan få en positiv indvirkning på EU's kapitalmarkeders stabilitet og likviditet, forbedre EU's økonomiske udsigter, supplere euroområdets makroøkonomiske struktur og styrke euroens internationale rolle; bemærker, at NGEU er juridisk begrænset i størrelse og tid og kan spille en endnu mere indflydelsesrig rolle som kilde til sikre aktiver og bidrage til at integrere EU's finansielle markeder og styrke Unionens modstandsdygtighed, forudsat at der tages behørigt hensyn til erfaringerne; bemærker endvidere, at både den midlertidige karakter og omfanget af NGEU-låneprogrammet begrænser EU-obligationernes potentiale til at blive ægte sikre aktiver, tjene de finansielle markeders evne til at fungere efter hensigten eller forbedre Den Økonomiske og Monetære Unions stabilitet; opfordrer Kommissionen til at overveje, hvordan man kan fastholde den udestående mængde NGEU-obligationer efter 2027 for at forhindre et fald i likviditeten kort efter, at toppunktet er nået ved afslutningen af NGEU-udgiftsfasen;

10. bemærker den store efterspørgsel efter og gnidningsløse integration af EU's gæld på kapitalmarkederne; opfordrer Kommissionen til at konsolidere status for EU's gæld ved at diversificere investorprofilen, stimulere sekundære markeder og fjerne tekniske hindringer;

11. fremhæver navnlig, at Unionen som verdens største udsteder af grønne obligationer samt ved at diversificere sit investorgrundlag og sikre lavere låneomkostninger kan opstille benchmarks for bæredygtige investeringer; understreger den vigtige rolle, som grønne obligationer spiller med hensyn til at finansiere de aktiver, der er nødvendige for omstillingen til en lavemissionsøkonomi; glæder sig over, at Kommissionens ramme for grønne obligationer anvender høje bæredygtighedsstandarder; opfordrer indtrængende Kommissionen til at forhindre enhver form for grønvaskning og til at sikre rapportering af høj kvalitet om anvendelsen af indtægterne for ikke at bringe den grønne præmie i fare; bemærker, at princippet om ikke at gøre væsentlig skade fungerer som standard for udgifter, der finansieres under NGEU; understreger, at medlemsstaterne og Kommissionen ved at udstede en del af NGEU-gælden som grønne obligationer har et ansvar for at gøre deres yderste for at sikre, at de forpligtelser, der er indgået over for investorer med hensyn til klimaudgifter, opfyldes, og forventer, at Kommissionen fuldt ud lever op til sit tilsagn om at udelukke problematiske projekter fra at blive finansieret af grønne obligationer, så snart der rejses behørigt begrundet mistanke om grønvaskning; glæder sig over NGEU's resultattavle for grønne obligationer, som er en interaktiv webside med oplysninger om investeringer, der finansieres via de grønne obligationer ([6]);

([6]) https://ec.europa.eu/info/strategy/eu-budget/eu-borrower-investor-relations/nextgenerationeu-green-bonds/dashboard_en

12. er af den opfattelse, at Kommissionen bør anvende solide revisionsforanstaltninger for at sikre en korrekt gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten, navnlig for at mindske risikoen for enhver form for grønvaskning, og i betragtning af NGEU's unikke konfiguration, hvor Kommissionen rejser midler på kapitalmarkederne og er ansvarlig over for investorer, men medlemsstaterne faktisk bruger pengene; opfordrer derfor medlemsstaterne til at holde sig til de forpligtelser, de har indgået i deres genopretnings- og resiliensplaner, gennemføre disse forpligtelser korrekt og fuldt ud og aflægge grundig rapport til Kommissionen om gennemførelsen af milepæle og mål;

13. bemærker, at NGEU på trods af sit omfang hidtil har formået at mindske risikoen for fortrængning af efterspørgslen efter andre europæiske statsobligationer; understreger, at NGEU-udstedelse ved at gøre euroområdets statsgældsmarked mere attraktivt, navnlig for investorer uden for EU, kan have en positiv indvirkning på efterspørgslen efter værdipapirer udstedt af andre europæiske markedsaktører; opfordrer Kommissionen til fortsat at arbejde tæt sammen med medlemsstaternes gældsbureauer og med Den Europæiske Centralbank, Den Europæiske Investeringsbank og den europæiske stabilitetsmekanisme; gentager betydningen af at sprede handelen med EU's gæld gennem andre EU-børser i overensstemmelse med principperne for kapitalmarkedsunionen;

14. fremfører endvidere, at NGEU har en positiv indvirkning på tiltrækningskraften og bæredygtigheden af medlemsstaternes gæld ved at tilbyde alle medlemsstater AAA-vurderede lånebetingelser gennem lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten, hvilket bidrager til betydeligt lavere statsobligationsafkast og diskonterer tilskud fra beregningen af den nationale gæld samt sender et stærkt budskab til de finansielle markeder om euroområdets og EU's modstandsdygtighed og samhørighed;

15. mener, at NGEU viser fordelene ved en mere ambitiøs, kollektiv og demokratisk kriserespons på EU-niveau; mener, at en mulighed for EU-borgere for at købe EU-obligationer direkte kan øge deres følelse af at høre til EU; anmoder Kommissionen om at udvikle en enkel og gennemsigtig mekanisme i den henseende; bemærker, at denne praksis allerede findes i flere medlemsstater; mener, at de økonomiske fordele vil være betydelige og opveje gennemførelsesomkostningerne; bemærker, at den betydelige krisestøtte, der finansieres af fælles gældsudstedelse, har styrket tilliden til EU's og dets medlemsstaters modstandsdygtighed, og at deltagerne på det finansielle marked i vid udstrækning anerkender, at den europæiske finansielle struktur er mere robust; understreger, at den vellykkede gennemførelse af NGEU viser, at EU har givet en passende reaktion på de økonomiske konsekvenser af covid-19-krisen; opfordrer derfor alle EU-institutioner til at sikre, at EU lever op til sine løfter, herunder ved at tilbyde en mere langsigtet politisk vision;

16. bemærker med bekymring de nye udfordringer, der er forbundet med den manglende sikkerhed i det globale miljø som følge af Ruslands ulovlige, uprovokerede og uberettigede aggression mod Ukraine og de kraftige stigninger i inflationen og rentesatserne, som påvirker statslige udstedere; advarer om, at finansieringsomkostningerne er steget betydeligt på grund af de udfordrende markedsvilkår, og at der forventes massiv usikkerhed omkring langsigtede renter; forventer, at dette vil påvirke tilbagebetalingsposten inden for rammerne af EURI i EU-budgettet; bemærker med bekymring, at refinansieringsomkostninger, der er højere end programmeret, allerede har en indvirkning på de disponible midler under udgiftsområde 2b og endda gør indhug i de begrænsede disponible midler til de særlige instrumenter i løbet af den årlige budgetprocedure; opfordrer Kommissionen til nøje at overvåge situationen og regelmæssigt underrette budgetmyndigheden; anerkender, at Kommissionen er nødt til at operere på et meget usikkert marked ud over 99 %-konfidensintervallet; minder om, at alle betalinger af finansielle bidrag til medlemsstaterne bør foretages senest den 31. december 2026 som fastsat i forordningen om EU-genopretningsinstrumentet og forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten, men at der kan foretages ændringer af denne frist; understreger, at sådanne ændringer vil kræve, at både forordningen om EU-genopretningsinstrumentet og forordningen om genopretnings- og resiliensfaciliteten ændres;

17. mener, at NGEU's fulde potentiale kun kan frigøres, hvis alle nationale genopretnings- og resiliensplaner gennemføres effektivt og rettidigt; er bekymret over flere medlemsstaters manglende finansielle absorptionskapacitet; beklager den dynamik, der er opstået i nogle medlemsstater, hvor gennemførelsen af traditionelle EU-midler er blevet forsinket for at absorbere midler fra genopretnings- og resiliensfaciliteten hurtigere; opfordrer medlemsstaterne til at gøre fuld og konsekvent brug af de lån, der ydes under NGEU;

Tirsdag den 22. november 2022

18. understreger, at der vil være behov for yderligere investeringer i EU-politikker for at styrke EU's konkurrenceevne, modstandsdygtighed og strategiske autonomi, navnlig med hensyn til industri og klimaindsats; mener, at permanente omfordelinger ikke er en holdbar langsigtet løsning til finansiering af EU's prioriteter, og understreger behovet for yderligere ressourcer; minder om, at klimaændringer og den igangværende krig i Ukraine understreger det presserende behov for at sætte en stopper for Unionens afhængighed af tredjelande inden for vigtige sektorer af dens økonomi såsom energi, råstoffer, industri og landbrug; mener i denne forbindelse, at meddelelsen fra Kommissionens formand Ursula von der Leyen om oprettelsen af en europæisk suverænitetsfond er i overensstemmelse med Parlamentets beslutning af 19. maj 2022 ([7]) og Formandskonferencens erklæring af 30. juni 2022 om Kommissionens arbejdsprogram for 2023; opfordrer derfor Kommissionen og medlemsstaterne til i overensstemmelse med anbefalingerne fra konferencen om Europas fremtid yderligere at overveje fælles låntagning på EU-plan med henblik på at skabe gunstigere lånevilkår, samtidig med at der opretholdes ansvarlige finanspolitikker på medlemsstatsniveau; beklager den systematiske oprettelse og anvendelse af instrumenter, fonde og fælles låneprogrammer, herunder NGEU, uden for EU-budgettets anvendelsesområde og uden budgetmyndighedens kontrol; opfordrer derfor til, at låntagnings- og långivningstransaktioner og alle fremtidige EU-programmer eller -instrumenter opføres på budgettet; anmoder om, at Parlamentet inddrages fuldt ud i alle sager gennem den fælles beslutningsprocedure;

Unionens budget og nye egne indtægter

19. påpeger, at de særlige forhold, der gør sig gældende ved låntagning inden for rammerne af NGEU, i årtier fremover vil få direkte konsekvenser for tilbagebetalinger fra Unionens budget; insisterer derfor på, at gældsbetjeningen optimeres, og at der sikres en fleksibel gældsprofil med henblik på at fordele den fremtidige byrde ligeligt;

20. understreger, at EU's låne- og udlånskapacitet er steget betydeligt med NGEU; insisterer på, at det er nødvendigt at inddrage budgetmyndigheden i alle faser af lånoptagelses- og långivningsprocessen; minder om, at Kommissionen i henhold til afgørelsen om egne indtægter er forpligtet til at offentliggøre en regelmæssigt ajourført plan for forventede afdrags- og rentebetalinger, som skal drøftes med Parlamentet og Rådet på de regelmæssige interinstitutionelle møder om NGEU;

21. gentager sit resolutte krav om, at budgetbevillingerne til tilbagebetalingsomkostningerne inden for rammerne af EURI bør opføres på EU-budgettet ud over FFR-lofterne for at sikre margener og fleksibilitetsmekanismer til deres tilsigtede formål; opfordrer til, at der foretages relevante ændringer af FFR-forordningen i forbindelse med midtvejsrevisionen af FFR;

22. er af den faste overbevisning, at NGEU's ultimative succes, og navnlig troværdigheden og bæredygtigheden af instrumentets finansiering, også vil blive vurderet på baggrund af Unionens evne til at tilbagebetale den fælles gæld med nye egne indtægter i miljø- og erhvervssektoren snarere end med øgede BNI-baserede bidrag fra medlemsstaterne;

23. fremhæver, at nye egne indtægter er en vigtig katalysator for, at Unionen kan gennemføre sine politiske prioriteter, til dels på grund af behovet for øgede investeringer for at tackle energiuafhængighed og bidrage til at afbøde de sociale konsekvenser af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og med henblik på at fremskynde omstillingen til grøn energi; understreger, at indførelsen af nye egne indtægter vil forhindre, at der skal foretages nedskæringer i Unionens programmer i fremtiden, som ville underminere selve formålet med og de langsigtede fordele ved genopretningsplanen; mener, at indførelsen af nye egne indtægter som aftalt i den juridisk bindende interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 vil give varige fordele, ikke blot med hensyn til at gennemføre EU-politikker, men også med hensyn til at sikre Unionens status som en troværdig og intelligent gældsudsteder; opfordrer derfor medlemsstaterne til at gå frem så hurtigt som muligt og fremskynde forhandlingerne om den første kurv af den såkaldte nye generation af EU's egne indtægter baseret på EU's emissionshandelssystem, CO_2-grænsetilpasningsmekanismen og søjle I i OECD's internationale aftale om minimumsbeskatning af multinationale selskaber som skitseret af Kommissionen den 22. december 2021; opfordrer indtrængende Rådet til at godkende den første kurv af egne indtægter inden udgangen af 2022;

([7]) Europa-Parlamentets beslutning af 19. maj 2022 om de sociale og økonomiske konsekvenser for EU af den russiske krig i Ukraine — styrkelse af EU's handleevne (Vedtagne tekster, P9_TA(2022)0219).

24. bemærker imidlertid, at de anslåede indtægter fra disse tre egne indtægtskilder ikke ville være tilstrækkeligt til at dække NGEU's låntagning; gentager derfor sit krav om, at Kommissionen fremsætter et forslag til den anden kurv af nye egne indtægter inden december 2023, herunder et forslag om en afgift på finansielle transaktioner, for at sikre tilstrækkelige ressourcer til tilbagebetaling af NGEU-gæld; understreger den juridisk bindende køreplan, der er fastsat i den interinstitutionelle aftale; anmoder imidlertid Kommissionen om i lyset af de seneste økonomiske udfordringer at være endnu mere ambitiøs og ikke at udelukke muligheden for at tilføje egne indtægter, der er innovative, nye og — helst — reelle;

o

o o

25. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.